

Ukrudt i vårsæd

Bekæmp ukrudtet, inden det har mere end 1-2 løvblade. Vurder, om snerlepileurt er spiret frem inden sprøjtningen. Promilleafgiftsfonden for landbrug

Målet med ukrudtsbekæmpelsen er at sikre mod udbyttetab, men også at sikre mod opformering af ukrudt i sædskiftet. Mange års forsøg har vist, at den nødvendige dosis for at opnå en tilstrækkelig ren mark, er større end den lave dosis, der normalt skal til at sikre størst nettomerudbytte i vårsæd. I de fleste forsøg er den bedste økonomi opnået ved blot at anvende fra kvart til halv dosis, men det har i nogle forsøg efterladt lidt for meget ukrudt. Når der er meget ukrudt har det ofte været økonomisk med trekvart til hel dosis. Når du fastlægger den nødvendige dosis, er udfordringen derfor at vurdere,

- hvor godt afgrøden vil vokse til og dermed dens evne til at kunne konkurrere mod ukrudtet,
- ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning
- og behovet for at sanere ukrudtsbestanden, f.eks. i sædskifter med frø, roer mv.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Sprøjtetidspunkt

Der er bedst effekt ved morgensprøjtning, især i en tør periode. Den bedste effekt opnår du ved at bekæmpe ukrudtet inden det har mere end to løvblade. Hvor arter som hanekro og snerlepileurt spirer frem over en længere periode, kan det være nødvendigt at udsætte sprøjtningen, til det største ukrudt har to-fire løvblade.

Snerlepileurt 'driller' på mange arealer og gør det svært at vælge det rigtige sprøjtetidspunkt. Den spirer de fleste år over en lang periode, så det kan godt betale sig at trække sprøjtetidspunktet så længe der fortsat spirer nye kimplanter frem, selv om der så skal bruges lidt højere dosis.

Bekæmpelsesforslag

- [Vårbyg](#)
  - [Udlæg af græs i vårbyg](#)
  - [Udlæg af kløvergræs i vårbyg](#)
  - [Udlæg af lucerne i vårbyg](#)
  - [Udlæg af frøgræs](#)
- [Vårhvede](#)
- [Havre](#)

Vælg en løsning efter de tre-fem mest dominerende ukrudtsarter. En blanding svarende til sammenlagt halv dosis vil være tilstrækkelig til også at kunne bekæmpe de fleste arter, når planterne har op til fire løvblade. Når ukrudtet kun har op til 2 løvblade, ikke består af 'vanskelige' arter og der er optimale sprøjtebetingelser, kan dosis sættes helt ned til kvart. Sæt dosis op til trekvart til hel, hvis ukrudtet er stort med mere end fire løvblade, eller der forekommer en meget massiv ukrudtsbestand.

Enårig rapgræs kan optræde i så store mængder, at der er behov for at anvende [Hussar OD](#), som kan lægge en dæmper på enårig rapgræs. Gul okseøje og lægejordrøg kan volde stort besvær, hvis der ikke sprøjtes på kimbladstadiet. Dosis af de få relevante løsninger bør kun reduceres, hvis ukrudtsplanterne ikke har udviklet løvblade. I så fald kan lavere dosis være effektiv, men til gengæld kan fremspiring af nye ukrudtsplanter "kræve" en ny indsats 10-14 dage senere. Storkenæb bekæmpes bedst med [Ally ST](#), [Express](#), [Harmony Plus](#), [Hussar OD](#) eller [Primus](#). Hejrenæb bekæmpes bedst med [Ally ST](#), [Express](#), [Harmony Plus](#), [Hussar OD](#) eller [Primus](#). [Oxitril CM/Briotril](#) har god effekt på små hejrenæb.

Tidsler, gråbynke, skræppe, agerpadderok og andet rodukrudt kan først bekæmpes effektivt, når skuddene er godt fremme. Det vil de ikke være ved den almindelige ukrudtsbekæmpelse.

Midler

I tabellerne med bekæmpelsesforslag er der som udgangspunkt nævnt originalprodukter. På markedet er der for flere af midlerne en række generiske produkter og parallelprodukter, som er nævnt i nedenstående oversigt:

Aktivstof og virkemåde	Midler	Normaldosis g/l/tab pr. ha
Tribenuron (ALS-hæmmer)	Express ST	2 tabletter
	Nuance WG	10 g
	Trimmer 50 SG	15 g
Metsulfuron (ALS-hæmmer)	Ally ST	1,07 tablet
	Accurate 20 WG	20 g
	Finy	20 g
	MiniMet	20 g
	Nicanor 20 SG	20 g
	Tomahawk	0,7
Fluoxypyr (hormon)	Lodin	0,7
	Fluxyr 200 EC	0,63
	Oxitril CM	(1,0) max. dosis er 0,2
Bromoxynil + ioxynil (fotosystem II hæmning og afkoblere)	Briotril 400 EC	(1,0) max. dosis er 0,75
	Primera Super	1,0
Fenoxaprop (ACCCase-hæmmer)	Foxtrot	1,0

[Mustang forte](#) blev sidste år godkendt til ukrudtsbekæmpelse vårsæd, dvs. vårbyg, havre og vårhvede. Midlet er især kendetegnet ved god effekt mod kurvblomstrede arter som kamille og gul okseøje, men har i øvrigt god effekt på et bredt spektrum af arter. Indhold af aktivstoffet aminopyralid betyder, at der er en ny virkemekanisme i spil mod gul okseøje, som vil kunne bidrage til at forebygge udvikling af herbicidresistens, hvor indsatsen

i mange år har været baseret på SU-midlet Ally. Effekten mod agerstedmoder og ærenpris kan med fordel styrkes ved blanding med DFF.

Mustang forte har på etiketten en række forbehold med hensyn til etablering af følgende afgrøde og anvendelse af halmen. Midlet passer ikke ind i sædskifter med roer, kartofler, bælgeplanter og specialafgrøder.

Begrænsninger for nogle midler

Express ST, Nuance, Trimmer 50 SG og Harmony Plus der købes ind i denne sæson er pålagt den begrænsning, at de fremover kun må bruges én gang pr. vækstsæson. Dette er på grund af et fælles nedbrydningsprodukt. Når et af disse midler er anvendt, så udelukker det brugen af de øvrige. Og ikke nok med det, det udelukker også flere andre midler der giver samme nedbrydningsprodukt. Teksten på etiketten er følgende: 'For at beskytte grundvandet må dette produkt eller andre produkter, der indeholder tribenuron-methyl, iodosulfuron, metsulfuron-methyl eller thifensulfuron-methyl kun anvendes 1 gang om året'. I nævnte rækkefølge er moderprodukterne Express, Hussar, Ally og Harmony. Man kan altså eksempelvis ikke længere lave en splitsprøjtning, hvor Express er med i begge sprøjtninger. I bekæmpelsesforslagene er der forslag til splitsprøjtninger mod pileurt m.fl. på lavbundsjord og lægejordrøg.

Blandinger forebygger herbicidresistens

Herbicidresistens kan du forebygge ved at bruge tankblandinger af midler med forskellig virkningsmekanisme. En god blandingspartner til minimidlerne, de såkaldte sulfonylurea-midler, er Oxitril eller Briotril, som har to indbyggede virkningsmekanismer og derfor er gode resistensbrydere. En anden mulighed er at anvende Tomahawk 180/Lodin eller et tilsvarende parallelprodukt med aktivstoffet fluroxypyr, hvis virkemekanisme er hormonvirkning. Diflufenican-midler som DFF har en helt tredje virkningsmekanisme, og vil også kunne modvirke resistensudvikling hos f.eks. fuglegræs.

Primus indeholder aktivstoffet florasulam, der virker på præcis samme måde i planten som sulfonylurea-midlerne. Hidtil florasulam vist sig effektivt mod de danske bestande af fuglegræs, som har udviklet resistens, men nu er der fundet to tilfælde, hvor der samtidig er resistens mod dette aktivstof. Derfor kan florasulam ikke længere med sikkerhed regnes for et stof, der forebygger resistensudvikling over for sulfonylurea-midlerne.

Planteværn Online

[Planteværn Online](#) kan give forslag om middelvalg i den enkelte mark. Planteværn Online indeholder også effektprofiler af enkeltmidler og beregner effekter af brugerens egne blandingsforslag. Et abonnement koster kr. 950 pr. år.

Her kan du læse om [ukrudt i vårbyg med udlæg af kløver og græs til frø](#) og [ukrudt i vårsæd med udlæg af rent græs, kløvergræs eller lucerne](#).

[Pesticidernes virkemekanismer](#)

[Til top](#)